

Program *påske* 2019

Har vi brug for kunsten?

Hans Jørgen Frederiksen
lektor i kunsthistorie
Aarhus Universitet

Ekstraprogram - kun digitalt

Se her alle forelæsninger, som starter lige efter påske, og se også de mange helt nye efterårsforelæsninger, som netop er lanceret på hjemmesiden fuau.dk.

Indhold

Samfund og verden	<i>s. 3</i>
Organisation, ledelse og kommunikation	<i>s. 5</i>
Psykologi og sundhed	<i>s. 7</i>
Naturvidenskab og teknologi	<i>s. 10</i>
Religion og filosofi	<i>s. 13</i>
Arkæologi og historie	<i>s. 17</i>
Kunst, arkitektur og musik	<i>s. 21</i>

Sådan tilmelder du dig

- Gå ind på hjemmesiden www.fuau.dk
- Søg på titel eller holdnummer
- Klik på holdet og betal med kort eller MobilePay

Har du spørgsmål?

Vi sidder klar ved telefon og mail alle hverdage kl. 10-15:
88 43 80 00 eller info@fuau.dk

Hold dig orienteret ved at tilmelde dig nyhedsbrevet på fuau.dk
og følg os på facebook.com/fuemdrup

Samfund og verden

Hør om verdens lande og regioner,
økonomiens udvikling og de politiske slagsmål
om samfundets indretning. Landets dygtigste
samfundsforskere kaster lys på de tendenser,
udfordringer og teorier, der optager dem lige nu.
Forstå verden af i dag.

Store sociologer

Holdnummer: 1923-034

Tid: 4/9, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 680 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Hvordan kommer magt til udtryk i det moderne samfund? Hvad forstår vi ved begrebet normalitet? Og hvorfor føler vi danskere os særligt stolte, når kvindelandsholdet vinder EM? Svaret skal findes i sociologien, som stræber efter at afdække de mange aspekter af menneskelig social adfærd. Individ, gruppe, organisation og samfund. Sociologien rummer nøglen til at undersøge og tydeliggøre de førnævnte spørgsmål – samt utroligt mange andre. August Comte introducerede begrebet sociologi i 1838, og siden er et væld af teoretikere kommet til. Få indblik i centrale sociologiske problemstillinger og ikke mindst de bærende teorier bag. Rækken bygger på bogen 'Sociologisk teori – en grundbog' (Akademisk Forlag).

04/09: Introduktionsforelæsning: Emile Durkheim og sociologien. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

11/09: Karl Marx og Max Weber. Mads P. Sørensen, seniorforsker i statskundskab, Aarhus Universitet

18/09: Michel Foucault og Pierre Bourdieu. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

25/09: Arlie Hochschild og Richard Senneth. Mathias Wullum Nielsen, adjunkt, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

02/10: Niklas Luhmann og Jürgen Habermas. Jørn Lof-tager, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

09/10: Bruno Latour og Slavoj Žižek. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

”Slavoj Žižek er en filosofisk og samfunds-analytisk Rasmus-modsat. Hvor andre hævder, at ideologiernes tid er ovre og de politiske muligheder radikalt indskrænkede, viser Žižek, at situationen aldrig har været mere åben.”

Carsten Bagge Laustsen

Lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Farligt – Hvordan de fodrer din frygt og hvorfor du æder det

Holdnummer: 1923-041

Tid: 2/10, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Undervisere: Hans Jørgen Nielsen, cand.scient.pol., direktør i firmaerne Slotsholm og Faktisk og Steffen Andersen, professor i økonomi og psykologi, Copenhagen Business School

Hvilken farlig bekymring har du senest talt med familie og venner om over et glas rødvin? Den truende epidemi, pesticidrester i drikkevandet, skadelig kemi i tøj, overstressede familier, lurende terrorister, radioaktivt radon i boligen eller måske endda klodens undergang? Vidste du, at meget af al den farlighed, du dagligt bliver tilbudt, er det rene gas? Det er i hvert fald budskabet fra forfatterne til bogen 'FARLIGT – hvordan de fodrer din frygt, og hvorfor du æder det' (Gyldendal, 2018). Forfatterne – der har titler som forsker, journalist, spindoktor og kommunikationsrådgiver på CV'et – viser, hvordan både videnskabsfolk, politikere, embedsmænd, organisationer, virksomheder og pressen yder bidrag til, at vi dagligt overvældes af rå mængder af farlighed. Vi får afdækket, hvem der fodrer os med frygt, hvilke greb de benytter, og hvad det er for mekanismer, der driver dem. Der vil være mulighed for at købe bogen efter forelæsningsen.

Indblik i Mellemøsten

Holdnummer: 1923-035

Tid: 23/10, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 880 kr., studerende 460 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Islamisk Stat, krigen i Syrien, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget Mellemøsten i den senere tid. Det vidner om en region i opbrud. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser. Forelæsningsrækken kaster lys over Mellemøsten og inviterer dig til at blive klogere på forskelle og ligheder mellem landene i regionen.

23/10: Iran. Rasmus Christian Elling, lektor i tværkulturelle- og regionale studier, Københavns Universitet

30/10: Irak. Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

06/11: Golfstaterne. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

13/11: Israel og Palæstina. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

20/11: Syrien. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

27/11: Jordan. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

04/12: Libyen. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

11/12: Egypten (på letforståeligt engelsk). Mark Sedgwick, professor MSO i islamstudier, Aarhus Universitet

Organisation, ledelse og kommunikation

Du bruger en fjerdedel af dit voksne liv på dit arbejde.
Få styrket dine kompetencer inden for
kommunikation og ledelse samt gode råd til,
hvordan du lærer fra dig, coacher eller
skriver professionelt.

Optimer dit arbejdsliv

Holdnummer: 1923-031

Tid: 4/9, 4 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 580 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Vækkeuret ringer, og endnu en arbejdsuge venter forude. Vi bruger en stor del af vores vågne timer på vores job, og for de fleste af os handler arbejdet om mere end blot at tjene til føden. Samtidig er grænsen mellem arbejdsliv og privatliv udflydende, og mange tager arbejdet med hjem både mentalt og fysisk. På flere måder fylder vores arbejde altså i vores liv. Vi lægger meget energi i det, og vi får energi af det. Det betyder, at vi stiller høje krav til chefen, men også til vores egen udvikling og præstationer i arbejdslivet. Forelæsningsrækken stiller skarpt på det gode arbejdsliv fra forskellige perspektiver og ser på, hvordan du kan skabe mere glæde og trivsel i dit daglige arbejde.

04/09: Det meningsfulde arbejdsliv.

Christian T. Lystbæk, lektor i organisation og ledelse, Aarhus Universitet

11/09: Hjernen på arbejde: hjernen og læring.

Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

18/09: Hvordan når vi de fælles mål?

Samarbejdet mellem leder og medarbejder. Michael Nørager, ph.d. og lektor i innovation og forandringsledelse, Aarhus Universitet

25/09: Balance i arbejds- og privatlivet.

Eva Borgen Paulsen, cand.psych., psykolog, Borgen Psykologi

Ordet fanger – kunsten at overbevise og inspirere

Holdnummer: 1923-007

Tid: 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 480 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Michael Ejstrup, specialkonsulent, Folketingets Administration

Alle kender situationen, hvor det er nødvendigt at sige nogle velvalgte ord. Ord som kan bevæge andre til at følge en idé, acceptere en undskyldning eller skabe en særlig følelse af fællesskab. Politikere, undervisere, lægmænd – alle har brug for at mestre situationerne, når de opstår. Nogle gange med god tid til forberedelse, andre gange helt spontant. Der er ikke plads til slinger i valsen, hvis publikum skal bevare tilliden og acceptere dine ord som ærlige og fornuftige. Det kræver perfekt timing af pauser, bevægelser, ansigtsudtryk og betoning – og det kan læres. Forelæsningsrækken giver et indblik i elementære dele af det at kunne gribe ordet og tager udgangspunkt i bogen 'Ordet fanger – kunsten at overbevise og inspirere' af Michael Ejstrup (Akademisk Forlag).

Den kreative hjerne

Holdnummer: 2013-004

Tid: 22/2, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15

Pris: 480 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Nogle mennesker er kreative, andre er det ikke. Men hvad er overhovedet kreativitet, og hvordan opstår kreativitet? Kom bag om hjernens 'hardware' og 'software', når vi dykker ned i begreberne kreativitet og kognition (tænkning) og kigger på selve læreprocessen. Hør om arbejdshukommelse, opmærksomhed, intuition, følelser, flow og stress og om IQ-begrebet i den kliniske og den bredere forstand. Alt sammen for at sætte kreativitet ind i en hjernesammenhæng. Under overskriften 'gal eller genial' samler vi trådene ved at se på skikkelser, der kan betegnes på den ene eller den anden måde. Kendte kunstnere som bl.a. van Gogh og Mozart vil blive diskuteret, men vi ser også på mindre kendte kunstnere som maleren Ovarfati.

”Hjernen udvikler sig livet igennem, og derfor kan vi lære langt ind i alderdommen – det er noget, som tit overrasker folk.”

Ole Lauridsen

Lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Psykologi og sundhed

Et godt liv er mange ting.
Mange knytter det til et godt helbred fysisk
såvel som psykisk. Men hvordan tager man
bedst vare på sig selv og andre?
Få viden om kropslig udfoldelse, læring og kost.

Positiv psykologi i hverdagen

Holdnummer: 1923-097

Tid: 4/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 580 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Der vil altid eksistere dårligheder og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forbygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri. Positiv psykologi er opstået, fordi man inden for psykologien i mange år har haft et dominerende fokus på behandling frem for forebyggelse – af fx stress og psykiske sygdomme. Bliv introduceret til den positive psykologis teorier og metoder.

04/09: Introduktion til den positive psykologi.

Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

11/09: Positive emotioner: Karakteristika og effekter.

Simon Nørby, lektor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

18/09: Foretagsomhed i hverdagen.

Anne Kirketerp Linstad, ph.d. i foretagsomhed og ekstern lektor, Aarhus Universitet

25/09: Flow i hverdagen.

Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

02/10: Mental robusthed i hverdagen.

Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed

Fordøjelsessystemet og tarmens hundrede billioner bakterier

Holdnummer: 1923-011

Tid: 4/9, 1 onsdag, kl. 19.30-21.15

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Esben Skipper Sørensen, professor i molekylær ernæring, Aarhus Universitet

"Dårlige tarme kan føre til psykisk sygdom". "Jo flere bakterier i vores tarme, jo sundere er vi." "Så meget påvirker dine tarmbakterier din vægt". Fascinerede nyt om tarmsystemet og dets hundrede billioner af bakterier er næsten daglig kost i medierne. I denne forelæsning gives en introduktion til opbygningen og funktionen af menneskets fordøjelsessystem fra mund til endetarm. Tarmsystemet er bolig for billioner af bakterier; tarmens mikrobiota som gennem det sidste årti har vist sig at have meget stor indflydelse på både fordøjelse af kosten og på menneskets helbred generelt. Hør eksempler på den nyeste, overraskende forskning i tarmens mikrobiota og bliv meget klogere på, hvad dine tarme egentlig kan.

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

Holdnummer: 1923-079

Tid: 9/10, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 280 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtssygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtssygdom, og ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på slid- og leddegigt, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Hør om sygdommens årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

Den fantastiske hjerne

Holdnummer: 1923-102

Tid: 23/10, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 580 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Den udgør 2 % af kroppens vægt, men bruger 20 % af kroppens energi og indeholder op mod en billion nerveceller, der er forbundet i et uhyre kompliceret netværk. Hver eneste dag har vi brug for at huske, lære og navigere i en verden fyldt med informationer. Det er kroppens suveræne kommandocenter, hjernen, der løser disse opgaver. Men hvordan fungerer hjernen egentlig? Hvilke dele af hjernen bruger vi hvornår, og hvorfor går det nogle gange galt? Hvorfor glemmer vi gang på gang, de samme ting? Kan vi træne vores hjerne til at holde sig ung? Og hvorfor kan hjernen nogle gange spille os et puds?

23/10: Introduktion til den fysiske hjerne.

Leif Østergaard, professor i neurovidenskab og centerleder, Aarhus Universitet

30/10: Hjernens afhængighed af lykke, kærlighed, belønning.

Jørgen Scheel-Krüger, professor i neuroscience, Aarhus Universitet

06/11: Hjernen og læring.

Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

13/11: Hjernen og motion.

Mikkel Malling Beck, ph.d.-studerende i human neurovidenskab, Københavns Universitet

20/11: Hjernen og sprog.

Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Få nyhedsbrevet
Tilmeld dig på
www.fuau.dk

At forstå sorg og tab

Holdnummer: 1923-037

Tid: 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital

Alle mennesker vil i løbet af livet opleve sorg. En stor sorg ved dødsfald er altid forbundet med store forandringer i livet, som kræver bearbejdning. Nogle lukker sig inde, og sorgen overtager livet, mens andre med bearbejdningen kommer styrkede igennem sorgen. Lær at forstå sorgen endnu bedre både som et teoretisk fænomen og som et eksistentielt menneskeligt vilkår. Ud fra en psykologihistorisk kontekst bevæger undervisningen sig fra Freuds psykoanalytiske forståelse af sorgens indre forankring – den efterladtes savn, længsel, fortvivlelse og ambivalens – frem mod en postmodernistisk forståelse af sorgen som en forhandlet praksis, hvor sorgen mærkes, forvaltes og kæmpes med i hverdagen. Få nye perspektiver på den måde, vi i teori og praksis tænker om sorg.

”Når jeg forelæser om autisme på Folkeuniversitetet, oplever jeg, hvordan folks kærlighed til deres børn eller børnebørn kan skabe en meget stor længsel efter viden. Det gør mig rørt hver gang.”

Cecilia Brynskov

Autismeforsker og ekstern lektor, Aarhus Universitet

Alt hvad du bør vide om anti-inflammatorisk levevis

Holdnummer: 1923-118

Tid: 27/11, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 280 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Jerk W. Langer, læge

Anti-inflammatorisk levevis er et af de nye buzzwords inden for sundhed. Inflammation er en betændelsestilstand i kroppen, som på længere sigt kan påvirke fx din hud, forværre småskader og øge træthed og hovedpine. Ved at omlægge til anti-inflammatorisk levevis kan du modvirke disse symptomer på et svækket helbred. Den nye livsstil har især fokus på kost, motion og søvn. Men hvordan opstår inflammationen? Hvilken mad skal vi spise? Hvordan sikrer vi tilstrækkeligt med nattesøvn? Og hvor meget motion er nødvendigt i en travl hverdag? Læge og forfatter Jerk W. Langer giver dig denne aften svarene og adskiller fup fra fakta på en både underholdende, spændende og lærerig vis. Undervejs kommer du op at stå, får mange praktiske råd, et par gode grin samt et venligt skub bagi. Forelæsningen bygger bl.a. på bogen '21 Helbredende Dage med Anti-inflammatorisk Kost' (Politikens Forlag).

Autisme hos børn

Holdnummer: 2013-005

Tid: 22/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Cecilia Brynskov, ph.d, ekstern lektor i psykologi, Aarhus- og Københavns Universitet

Mere end 1 % af alle børn har autisme. At have autisme betyder, at man har vanskeligt ved at indgå i sociale sammenhænge og ved kommunikation. Man har også en begrænset og ensformig adfærd. Men autisme kan se ud på mange forskellige måder, og det er også meget forskelligt, hvordan autismen påvirker den enkelte og familien. Forelæsningen giver en introduktion til, hvad autisme er, og hvad autisme skyldes. De mest udbredte indsatser til børn med autisme bliver præsenteret og diskuteret, og vi ser nærmere på, hvordan forskellige børn har brug for forskellige former for støtte. Desuden rettes fokus mod, hvordan autismen påvirker familien, især søskende, bedsteforældre og forældre, herunder forældrenes parforhold.

Naturvidenskab og teknologi

Naturvidenskaben søger svar i verdens byggesten.

Den rejser ud til fjerne galakser og ned i de mindste partikler. Det er en fascinerende verden,

der kan gøre os klogere på både universets oprindelse og fremtid.

Oplev Danmarks natur: Rørbæk Sø

Holdnummer: 1921-177

Tid: 8/9, 1 søndag, kl. 10.00-14.30

Pris: 370 kr., studerende 225 kr.

Sted: Se hjemmesiden

Undervisere: Emil Skovgaard Brandtoft, cand.scient. i biologi og projektleder, Naturhistorisk Museum og Lærke Sofie Glerup Hansen, cand.scient. i biologi og redaktør

Har du nogensinde lagt mærke til alle de mange arter, vi deler vores land med? At alt det grønne ikke bare er grønt? At det myldrer med fugle, insekter og planter overalt? Alene i den danske natur er der registreret mere end 35.000 arter, der hver især byder på helt unikke oplevelser, hvis blot man har øjnene med sig. Tag med på en oplevelsesrig tur, når vi besøger det smukke område omkring Rørbæk Sø og både Skjern Å og Gudenåens kilder. Vi bruger dagen på at kigge efter planter, insekter og fugle – og der vil være fokus på både almindelige arter såvel som sjældenheder, der er karakteristiske for området. Få udbygget dit kendskab til danske arter, eller kom som nybegynder.

Jordens klima og klimaforandringer

Holdnummer: 1923-094

Tid: 11/9, 4 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 480 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Hvorfor ændrer klimaet sig, og hvad ved vi om klimaændringer over de sidste tusinder af år? Hvad sker der egentlig, når temperaturen stiger, og hvad betyder det for os i Danmark og i resten af verden – for landbrug, fødevarer, fiskeri, energi eller for den regionale og internationale sikkerhedssituation? Jordens klima er i forandring og temperaturen på kloden er stigende. Bliv klogere på, hvorfor klimaændringer opstår, og hvad det rent faktisk har af konsekvenser. Og få indblik i, hvad klimaændringerne får af betydning for Jordens og menneskets fremtid. Hvordan vi kan imødegå ændringerne, og hvilke politiske problemstillinger vi kommer til at stå overfor.

11/09: Hvad er klima – om jordens klima-systemer og de store kredsløb. Jens

Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

18/09: Klimaforandringer – fra fortiden til i dag. Marit-Solveig Seidenkrantz, profes-

sor i geologi, Aarhus Universitet

25/09: Klimaforandringernes konsekvenser – globalt og lokalt. Jesper Theilgaard,

stifter af klimaformidling.dk og klima-ekspert på DR

02/10: Fremtidens fødevarer og energi.

Jørgen Eivind Olesen, sektionsleder ved agroøkologi, Aarhus Universitet

Naturvidenskabens detektiver

Holdnummer: 1923-018

Tid: 23/10, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 580 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Var det mon butleren, der gjorde det? Hvad var mordvåbnet, og hvornår indtraf dødstidspunktet? Vi fascineres gang på gang af både krimiserier og kriminalromaner. Men for flere forskere og eksperter er det virkelighed. De arbejder hele tiden på at hjælpe politiet med opklaringsarbejdet i både store og små kriminalsager. Usynlige DNA-spør og tandsæt kan hjælpe med at fastlægge identiteter på både forbrydere og ofre. Forgiftninger og misbrug kan afsløres gennem retskemien. Og vi kan finde dødstidspunktet ved at kigge nærmere på de insektlarver, som lever af de døde kroppe. Få et unikt indblik i, hvordan naturvidenskabens eksperter arbejder som detektiver i kriminalitetens verden og hjælper med opklaringen af selv de mest komplicerede mordgåde.

23/10: Forbryderens usynlige spor – rets-

genetik. Johan Frederik Torp Petersen, rets-

genetiker, ph.d., Københavns Universitet

30/10: Tænder som kilde til detaljerede be-

viser hos både levende og døde – **ret-**

sodontologi. Dorte Arenholt Bindslev,

adjungeret professor, specialtandlæge,

Aarhus Universitet

06/11: Behandlet, påvirket eller forgiftet?

– **retskemi.** Martin Worm-Leonhard,

retskemiker, Syddansk Universitet

13/11: Maddiker, fluer og føde – rets-

sentologi. Thomas J. Simonsen, kurator,

Naturhistorisk Museum

20/11: Hvad den døde krop afslører – rets-

medicin. Asser Hedegård Thomsen,

speciallæge i retsmedicin, Aarhus

Universitet

”Meget tyder på, at døden er kommet for at blive. Alene af den grund er det en god idé, at udforske den nærmere.”

Asser Hedegård Thomsen

Speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

Myren og mennesket

Holdnummer: 1923-150

Tid: 27/11, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 160 kr., studerende 110 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Hans Joachim Offenberg, seniorforsker i plante- og insektøkologi, Aarhus Universitet

De undergraver vores terrasser og invaderer vores huse. Myrerne er en uskældt fjende, som de fleste forsøger at bekæmpe med næb og kløer. Men vi er oppe imod en svær modstander. Vi bekæmper nemlig en biomasse meget større end vores egen, og myrerne besidder oven i købet mange af de evner, vi selv har mest gavn af. Hør om myrernes forunderlige levevis og organisering i samfund med både dronninger, slaver og kannibalisme. Myrerne har tilmed "opfundet" telekommunikation, landbrugsdrift og aktive solfangere. Og de har tilpasset sig ekstreme forhold – fx i kolonier under havet. Hør også om forskernes nyeste succes med at bruge myrer i skadedyrsbekæmpelse og derved erstatte sprøjtemidler. Forelæsningen tager udgangspunkt i bogen 'Myrer' fra Aarhus Universitetsforlags populære bogserie Tænkepauser.

Jordens og livets historie

Holdnummer: 2013-015

Tid: 23/1, 4 torsdage, kl. 17.15-19.00

OBS: Ingen undervisning d. 13/2

Pris: 480 kr., studerende 260 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

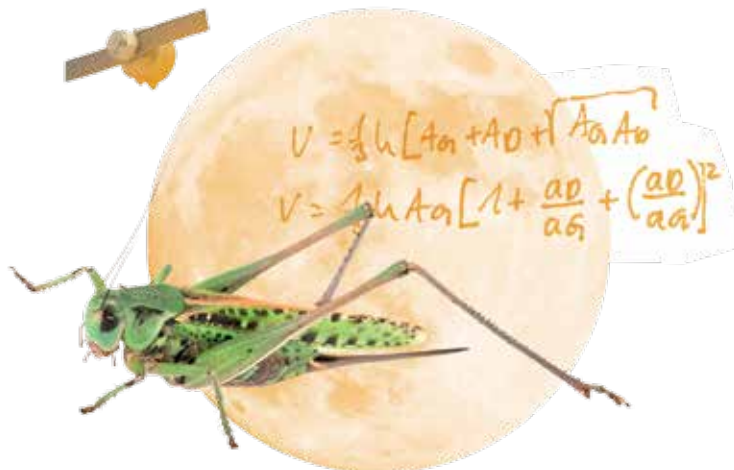
Hvordan opstod Jorden? Hvordan blev kontinenter, havene og atmosfæren skabt? Hvordan opstod livet, og hvordan har det udviklet sig frem til i dag? Jorden er ca. 4,5 milliarder år gammel, og i dette enorme tidsrum er der sket voldsomme geologiske og biologiske forandringer. Forandringer der skabte de rette betingelser for, at liv kunne opstå. Tag med fire forskere på en rejse tilbage i tiden, og hør om de vigtigste begivenheder i planeten Jordens udvikling, fra solsystemets dannelse til i dag. Hør, hvordan et bombardement af is-meteoritter fra rummet dannede Jordens oceaner. Om vulkansk aktivitet og vanddamp, der skabte en atmosfære, som var afgørende for livets opståen. Om dannelsen af de første encellede organismer, som var kimen til evolution. Og om fotosyntesen, der førte til Jordens nuværende iltrige atmosfære, som skaber betingelserne for det liv, vi kender i dag. Lær Jordens og livets historie at kende!

23/01: Jordens dannelse og udvikling. Niels Balling, lektor i geofysik, Aarhus Universitet

30/01: Klimaet gennem Jordens historie. Marit-Solveig Seidenkrantz, professor i geologi, Aarhus Universitet

06/02: Jordens udvikling – vulkaner, jordskælv og dannelsen af bjerge. David Lundbek Egholm, professor i geologi, Aarhus Universitet

20/02: Livets opståen og udvikling. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

Religion og filosofi

Hvad vil det sige at være til?

Og hvad er meningen med det hele?

Verdens religioners svar er utallige og filosofiens teorier mangfoldige.

Dyk ned under overfladen, og bliv klogere på nogle helt fundamentale forhold ved tilværelsen.

Ethiske teorier

Holdnummer: 1913-314

Tid: 24/4, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 280 kr., studerende 160 kr.

Underviser: Jørgen Husted, lektor emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Hvad siger moralen, jeg skal gøre? Hvorfor skal jeg gøre, hvad moralen siger? Aftenen præsenterer de fremtrædende etiske teorier: pligtetik, nytteetik, common sense-etik, dydsetik, omsorgsetik og eksistensetik. Der tages udgangspunkt i moral og etik samt de forskellige værdibegreber. Desuden præsenteres etisk relativisme og etisk subjektivism. Teorierne bliver løbende illustreret med cases, udvalgte etiske spørgsmål og aktuelle etiske debatter. Anbefalet baggrundslæsning (forudsættes ikke) er Jørgen Husted's bog 'Ethiske teorier' (Hans Reitzels Forlag).

Gå dig klog – filosofisk byvandring

Holdnummer: 1913-247

Tid: 1/6, 1 lørdag, kl. 13.00-15.30

Pris: 280 kr., studerende 210 kr.

Maks. 25 deltagere

Underviser: Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

Sted: Hjejlekiosken, Silkeborg Havn

Vandring og byliv har for mange filosoffer været både et redskab til at finde inspiration og en arena at filosofere på. Filosoffer som Sokrates, Kant, Kierkegaard, Sartre og Rousseau har alle vandret rundt i byens gader for at debattere filosofi med andre af byens borgere og for at bevæge tankerne og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på filosofisk byvandring. Kom med på en tur rundt i Silkeborg, samtidig med at vi sætter fokus på, hvad byen kan og har betydet for tænkningen. Få et indblik i filosofiens forhold til byer og vandring i godt selskab. Vær med, når vi filosoferer over, hvordan byer opstår, hvordan byen fungerer som politisk rum og hvad det vil sige at være fodgænger i den. Undervejs får vi en kop kaffe med en bolle på en café i midtbyen. Husk at medbringe gode sko til gåturen.

Gå dig klog – filosofisk vandretur

Holdnummer: 1913-248

Tid: 2/6, 1 søndag, kl. 15.00-17.30

Pris: 280 kr.

Sted: Silkeborg Bad, Caféen, Gjessøvej 40

Maks. 25 deltagere

Underviser: Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at finde inspiration. Filosoffer som Kant, Kierkegaard, Nietzsche og Rousseau har alle vandret rundt i naturen og byen for at bevæge tankerne og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser ved Ørnsø. Få en kop kaffe med en bolle på caféen ved Silkeborg Bad og et indblik i filosofiens historie på en vandring i godt selskab. Lær, hvordan man tænker og får idéer på farten. Vær med, når vi filosoferer over sprogets forunderlighed; over hvor naturen slutter og kulturen begynder; og over vores ansvar for at passe på naturen. Husk gode sko.

Kvinder og gudinder: Hvem har bukserne på i den nordiske mytologi?

Holdnummer: 1923-036

Tid: 4/9, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 280 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

Når man taler om nordisk mytologi, tænker de fleste på Odin og Thor og måske Loke. Men mytologien vrimer også med kvindelige figurer af alle slags, og der er mange tegn på, at disse forskellige kvinder og gudinder har spillet en meget større rolle i førkristen tid, end indtrykket er, når man læser de overleverede kilder. Denne dag kan du høre om Skade og hendes 'kamp' mod aserne, om Gefjuns skabelse af Sjælland, om Frigg, der snyder Odin, og selvfølgelig om Freja og hendes mange oversete facetter. Desuden kan du blive klogere på jættekvinder, diser, valkyrier samt et par helt almindelige kvinder. Med udgangspunkt i problematikken om kønskvoter i de skriftlige kilder får du her et nuanceret indblik i vikingetidens guddommelige galleri.

Hør om arrangementer, som ikke er i det trykte program. Tilmeld dig nyhedsbrevet.

Verdens store religioner

Holdnummer: 1923-010

Tid: 23/10, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 680 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Religion giver os svar på spørgsmål om verdens skabelse, menneskets liv og død og mening med livet. I religionerne finder vi også en fælles historie, og vi skaber fælles traditioner. Religion tilbyder mennesket et særligt livssyn og særlige leve-regler. Men religionerne er ganske forskellige, og det kan nogle gange være vanskeligt at begribe andre religioner og deres praksisser. For langt størstedelen af verdens befolkning er religion et helt centralt omdrejningspunkt i livet. Fx. beken-der hele 2,2 mia. mennesker sig til kristendomen. Religion er afgørende for, hvordan verdens kulturer orienterer og organiserer sig, og hvor-dan de opnår deres særkender. Forelæsnings-rækken vil invitere indenfor i religiøse kulturer, pege på ligheder og forskelle, men også forklare, hvordan man kan forstå Vestens syn på religion i dag og endvidere forstå de 1,3 mia. ikke-religiøse. Få et indblik i fem religioners basale overbevis-ninger og værdier fra et historisk forankret, men nutidigt perspektiv.

- 23/10: Indledning om religioner og deres betydning.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 30/10: Jødedom.** Marianne Schleicher, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 06/11: Kristendom.** Else Marie Wiberg Peder- sen, lektor i systematisk teologi, Aarhus Universitet
- 13/11: Islam.** John Møller Larsen, ph.d. i religi- onsvidevidenskab, Aarhus Universitet
- 20/11: Hinduisme.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 27/11: Buddhisme.** Jesper Østergaard, ph.d. i religionsvidenskab, forfatter og undervi- ser, Aarhus HF og VUC

”At både Jesus og Buddha også ofte kan være at finde blandt de hinduistiske guder overrasker mange af de deltagere, jeg har forelæst for igennem tiden”

Marianne Qvortrup Fibiger

Lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Tænk dig om

Holdnummer: 1923-004

Tid: 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Jens Christian Bjerring, adjunkt i filosofi, Aarhus Universitet

Vi møder argumenter overalt, hvor mennesker forsøger at overbevise andre om en påstand: når politikere taler for deres politik; når reklamefolk taler for deres produkt; når videnskabsfolk taler for deres teori eller præster for deres tro – og når vi taler med hinanden i hverdagen. Derfor er det en uundværlig evne at kunne identificere, evaluere og konstruere argumenter på effektiv vis. Det er en af filosofiens spidskompetencer, og filosofien kan lære dig at skabe gode argumenter ved at tænke dig om. Med dette forløb får du mulighed for at tilegne dig disse evner. Du får en introduktion til en række begreber og metoder, der gør det muligt at forstå og afkode argumenters indre logik, at identificere fejlslutninger og skjulte præmisser og at opbygge din egen evne til at konstruere holdbare argumenter og kommunikere dem effektivt.

Et menneske af kvalitet

Holdnummer: 2013-044

Tid: 22/1, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 880 kr., studerende 460 kr.

Sted: Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

”Du har altid været rig, køn, og i super god form. Hvor er det dog imponerende, at du har mere end 450 venner på Facebook. Og hvilken IQ! Skål for dig og tillykke med dagen!” Er det de kvaliteter, vi håber venner og familie fremhæver under skåltaler til vores runde fødselsdage? Eller er det noget helt andet, vi sætter pris på ved andre – og håber andre ser i os? Siden antikken har filosoffer, teologer og tænkere funderet over menneskelivets værdi. De har overvejet hvilke dyder, vi bør stræbe efter. Både for at skabe gode relationer til kollegaer, venner, kæresten og familie, men også som fundamentet til et samfund, vi har lyst til at dele med hinanden. I en moderne verden: Hvad kendetegner et menneske – af kvalitet?

- 22/01: Humor.** Anne Engedal, redaktør og cand.mag. i filosofi
- 29/01: Myndighed.** Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 05/02: Dannelse.** Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 12/02: Empati.** Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, Cand Mag i idehistorie og filosofi og Master i humanistisk sundhedsvidenskab
- 19/02: Tillid.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 26/02: Venlighed.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 04/03: Generøsitet.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 11/03: Kærlighed.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Bag om Mads & Monopolet – hverdagens store dilemmaer

Holdnummer: 2013-014

Tid: 23/1, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 580 kr., studerende 310 kr.

Sted: AU Herning, lokale 3042, Birk Centerpark 15

I 'Mads & Monopolet' kan lytterne hver weekend sende deres dilemmaer ind og høre dem diskuteret af Mads Steffensen og det altid oplagte monopol. Dilemmaerne spænder bredt og giver et godt udsnit af hverdagens udfordringer og intriger. Det giver stof til eftertanke om livets store etiske spørgsmål, og om hvad der tjener som det bedste argument for deres løsninger. I denne forelæsningsrække ser vi nærmere på hverdagsfilosofien bag dilemmaerne i 'Mads og Monopolet'. Hvad gør et argument mere overbevisende end et andet? Hvilke etiske forudsætninger ligger der bag 'Søren Pind Reglen'? Hvorfor kommer nogle paneldeltagere mere til orde end andre? Og hvilke etiske overvejelser og fænomener er afgørende i vores almindelige liv med hinanden? Hver undervisningsgang introducerer dig til forskellige aspekter af etik og argumentationsteori ud fra et konkret dilemma fra 'Mads & Monopolet'.

23/01: Introduktion: Mads & Monopolet i

relief. Jens Sand Østergaard, ph.d. i sprogfilosofi og sprogpsykologi, Aarhus Universitet og Kristian Alberto Lykke Cobos, undervisningsassistent i filosofi, Aarhus Universitet

30/01: 'A-holdet': logik og argumentation. Jens Sand Østergaard, ph.d. i sprogfilosofi og sprogpsykologi, Aarhus Universitet

06/02: 'Djævlens advokat': Retorik og sprogpsykologi. Jens Sand Østergaard, ph.d. i sprogfilosofi og sprogpsykologi, Aarhus Universitet

13/02: 'Søren Pind-Reglen': Etik og moral.

Kristian Alberto Lykke Cobos, undervisningsassistent i filosofi, Aarhus Universitet

20/02: 'Date aldrig en Preben': Følelser og

værdier. Kristian Alberto Lykke Cobos, undervisningsassistent i filosofi, Aarhus Universitet

Kierkegaard og Løgstrup – Danmarks store eksistenstænkere

Holdnummer: 2013-043

Tid: 22/2, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Bjørn Rabjerg, postdoc i systematisk teologi, Aarhus Universitet

Søren Kierkegaard og K.E. Løgstrup er to af Danmarks største kulturkritikere. Både Løgstrup og Kierkegaards tanker om kultur, kristendom og menneskeliv finder sted på et filosofisk og teologisk grundlag. Men de er også universelle overvejelser om selve det at være til, hvad enten man er det som filosof, teolog eller ganske almindeligt menneske. Trods det fælles udgangspunkt er deres tænkning vidt forskellige. Selvom Løgstrup starter stærkt påvirket af Kierkegaard, udvikler han sig til en af Kierkegaards største kritikere. Begge er de interesserede i at forstå menneskets eksistens, men Løgstrup vender sig direkte imod den eksistentialisme, som Kierkegaard har spillet så stor en rolle for. Forelæsningsrækken er en introduktion til to banebrydende tænkere, fortalt igennem de afgørende kritikpunkter, Løgstrup retter mod Kierkegaard. Kom nærmere uenigheden og de afgørende spørgsmål i livet.

Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen

Holdnummer: 2013-033

Tid: 27/2, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Vidste du, at jødedom, kristendom og islam har mange ligheder? De har alle kun én gud. De har alle en række hellige personer, hvoraf nogle af dem endda optræder på tværs af alle tre religioner. Og de har alle ét grundlæggende helligskrift, der hedder henholdsvis Toraen, Det Nye Testamente og Koranen. Fællestrækkene er til at få øje på. I denne forelæsningsrække kommer du nærmere på de tre helligskrifter og på deres forskelle og ligheder. Hvor og hvordan er disse skrifter opstået? Hvilken betydning har de haft for de forskellige religioner? Og hvilken rolle spiller skrifterne i dag? Bliv klogere på de helligtekster, som er og har været definerende for milliarder af menneskers liv.

27/02: Toraen. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

05/03: Det nye Testamente. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

12/03: Koranen. John Møller Larsen, ph.d. i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Arkæologi og historie

I vikingetiden tog vikingerne på togt,
i middelalderen opfundt man trykkepressen,
og inden for de seneste 100 års historie har verden
oplevet to ødelæggende verdenskrige.
Brug historien til at sætte dit liv i perspektiv.

Byvandring: På vandring gennem Hernings historie

Holdnummer: 1913-313
Tid: 9/5, 4 torsdage, kl. 16.30-18.00
Pris: 480 kr., studerende 260 kr.
 Maks. 30 deltagere
Sted: Se mødesteder nedenfor

Mød fortiden der, hvor den fandt sted, når eksperter fra Midtjyllands Museum tager dig med på fire byvandring gennem Hernings historie. Vi starter i 1800-tallet og følger byens udvikling fra hedeboender til det Herning, vi kender i dag – både de store linjer og de små sjove historier og detaljer. På turene gennem byen skal vi bl.a. høre om, hvordan Herning opstod, fordi den jyske hede blev opdyrket, og et tinghus blev anlagt. Vi skal høre om hedeboendernes husflidsproduktion af strømper, der udviklede sig til en hel tekstilindustri, som senere blev definerende for det moderne Herning som Danmarks tekstilmekka. Og så skal vi besøge en lejlighed i Herning under besættelsen, hvor du kan blive budt på en kop erstatningskaffe.

- 09/05: Hernings fødsel.** Jesper Meyer Christensen, samlingschef og museumsinspektør, Museum Midtjylland
Mødested: Foran Herning Bibliotek, Østergade 8
- 16/05: Fra hedeboender til tekstilindustri.** Kristine Holm-Jensen, museumsinspektør, Textilforum, Museum Midtjylland
Mødested: Frilandsmuseet Herning, Museumsgade 32
- 23/05: Herning under besættelsen.** Jesper Meyer Christensen, samlingschef og museumsinspektør, Museum Midtjylland
Mødested: På hjørnet af Mindegade og Torvet i Herning
- 30/05: Det moderne Herning.** Kristine Holm-Jensen, museumsinspektør, Textilforum, Museum Midtjylland
Mødested: Hakkelsesskærret, i gården bag Dalgasgade 45

Sorte kapitler i Danmarks historie efter Anden Verdenskrig?

Holdnummer: 1923-087
Tid: 4/9, 2 onsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 280 kr., studerende 160 kr.
Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15
Underviser: John V. Jensen, museumsinspektør, Vardemuseerne

I to forelæsninger går vi tæt på begivenheder fra efterkrigstidens Danmark, som har været stærkt omdiskuterede i eftertiden. For hvordan skal man forstå historien? Første forelæsning fortæller historien om de tyske flygtninge i Danmark. I det tidlige 1945 spredte frygten sig for de fremrykkende russiske styrker og sendte henvend 15 millioner tyskere på flugt. Ca. 250.000 af dem havnede i Danmark. Situationen var særdeles vanskelig: Dels var Danmark udmarvet efter fem års besættelse; dels tilhørte flygtningene fjenden. Var der tale om den største humanitære katastrofe i danmarkshistorien, eller blev opgaven løst tilfredsstillende under de svære betingelser? Anden forelæsning dykker ned i minerydningen langs den jyske vestkyst. I 1942 beordrede Hitler opbygningen et forsvarsværk langs kysten, der samtidig blev mineret for yderligere at sikre området. Efter Tysklands kapitulation lå minerne stadig under sandet, og tyske soldater blev beordret til at fjerne dem med tab af menneskeliv til følge. Var der tale om danske krigsforbrydelser?

- 04/09: De tyske flygtninge i Danmark 1945-49**
11/09: Minerydningen langs Vestkysten

Kirkegårdsvandring: De skabte Herning

Holdnummer: 1923-237
Tid: 12/9, 1 torsdag, kl. 16.30-18.00
Pris: 160 kr., studerende 110 kr.
Sted: Herning Vestre Kirkegård, foran det store kapel, Vestergade 63
 Maks. 30 deltagere
Underviser: Charlotte Lindhardt, historiker og forlægger, forlaget UBIREX

På Vestre Kirkegård i Herning ligger familier og venner af byen. Nogle af dem har skabt virksomheder, skabt historie eller på anden måde præget Hernings udvikling fra hedelandsby til en driftig erhvervsby. Kom med, når historiker Charlotte Lindhardt viser rundt på Herning Vestre Kirkegård. Hun tager udgangspunkt i nogle af de personer og familier, der har haft betydning for byen, og hun vil vise, hvordan deres gravminders symbolik også er med til at fortælle historien om dem, der skabte Herning.

Tyskland 360 grader

Holdnummer: 1923-029

Tid: 23/10, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 680 kr., studerende 360 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Efter valget af Trump i USA er Tyskland blevet kaldt for den nye leder af den frie verden. Og zoomer vi ind på vores eget lille land er Danmarks historie vævet tæt sammen med vores tyske nabo, og mange kulturelle strømninger er netop kommet hertil sydfra. Det mærkelige er, at vi ved mindre og mindre om vores største nabo, der samtidig er blevet mere og mere politisk og kulturelt relevant. Tag med på en kultur-historisk rejse gennem Tyskland i selskab med bl.a. Goethe, Kant, Beethoven, Bismarck, Mies van der Rohe – og Merkel. Forelæserne leder os gennem de vigtige strømninger inden for tysk historie, samfund, politik, tænkning og kultur og retter hver især blikket mod vigtige milepæle inden for deres felt.

23/10: Tysklands moderne historie.

Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

30/10: Tysk politik og samfund

i dag. Philipp Alexander Ostrowicz, dr. phil., seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School

06/11: Litteratur og film.

Hanne Roswall Laursen, lektor, ph.d. i tysk litteratur

13/11: Arkitektur, byplanlægning og design.

Hans Christian Post, postdoc, Syddansk Universitet

20/11: Klassisk musik.

Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

27/11: Filosofi.

Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

D-dag og slaget om Normandiet 1944

Holdnummer: 1923-068

Tid: 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

I år er det 75 år siden, verdens største militære operation fandt sted. D-dag – de allieredes landgang i Normandiet – var afgørende for udfaldet af 2. Verdenskrig i Vesteuropa. Operationen blev en succes, men det var på ingen måde givet på forhånd. Forberedelserne til de allieredes invasion af Vesteuropa tog deres begyndelse allerede i foråret 1942, hvor de første amerikanske tropper ankom til Storbritannien. Der opbyggede man indtil juni 1944 en enorm luft-, sø- og landstyrke bestående af blandt andet britiske, canadiske, polske, franske og amerikanske styrker. Denne styrke gennemførte invasionen af Normandiet 6. juni 1944 – en næsten fejlfri succes, der både gennembrød Hitlers Atlantvold og etablerede de allierede på den franske kyst. Dagen vil belyse forberedelserne til og selve planlægningen af invasionen og derefter gennemgå selve kampene på D-dag samt de efterfølgende slag mellem de allieredes og den tyske krigsmaskine.

På sporet af renæssancens Norditalien

Holdnummer: 2013-030

Tid: 27/2, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Med deres imponerende kirker, klostre, paladser og museer fortæller Norditaliens byer som Firenze, Siena, Venedig og Milano om et afgørende kapitel i verdens historie. I renæssancen gennemgik de norditalienske bystater en intens økonomisk, politisk og social udvikling, hvor mennesket måtte definere sig selv og verden på ny. Omvæltningerne dannede grobund for en helt særlig opblomstring inden for bl.a. billedkunst, arkitektur og litteratur. Her skabte Dante, Petrarca, Boccaccio, Machiavelli, Giotto, Masaccio, Fra Angelico, Botticelli, Leonardo da Vinci, Michelangelo og Raphael værker, der flyttede grænser og kom til at stå som symboler på en ny tid. Værker, som indeholder et universelt budskab, der berører beskuere på tværs af tid og sted. Tag med tilbage til renæssancens Norditalien, og få indblik i historien og den fantastiske billedkunst, arkitektur og litteratur, der blev til netop her.

27/02: Historien: Renæssancens Norditalien. Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

05/03: Litteraturen. Roar Rimmen Gaardsøe, cand.mag. i litteraturhistorie, lektor Viborg Katedralskole

12/03: Kunsten og arkitekturen. Hans Jørgen Frederiksen, lektor i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Har du fundet et spændende forløb?
Tilmeld dig
på www.fuau.dk

”Krigen i Jugoslavien – Europas sidste krig i det 20. århundrede – er ved at ændre sig fra samtidspolitik og personlig erfaring til historie, der må fortælles og tolkes. Derfor er det vigtigt at forstå begivenhederne – som en advarsel om, hvad der kan ske, når populisme og nationalisme får frit spil.”

Christian Axboe Nielsen

Lektor i historie, Aarhus Universitet

Danmarkshistorien på én aften

Holdnummer: 2013-029

Tid: 12/3, 1 torsdag, kl. 17.15-20.00

Pris: 230 kr., studerende 135 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Carsten Porskrog Rasmussen, overinspektør, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot og adjungeret professor i historie, Aarhus Universitet

Det er over tusind år siden, at Danmark blev Danmark i den forstand, at det blev samlet til ét rige. Men siden er både de ydre grænser og den indre samfundsorden ændret afgørende. Hvad er kontinuitet, og hvad er brud i denne lange historie? Hvad har formet Danmark gennem århundrederne? Historiker Carsten Porskrog Rasmussen tager dig med gennem mere end tusind års Danmarkshistorie og giver sit bud på, hvordan riget har udviklet sig udad og indad, og hvad der har været afgørende i det lange løb. Rejs med tilbage til kristendommens indførelse, reformationen, svenskekrigene og tabet af Skåne, vores første grundlov, genforeningen med Sønderjylland og salget af Vestindien. Alt dette og meget mere på bare én aften.

Vi troede ikke, det kunne ske her. Jugoslaviens sammenbrud 1991-1999

Holdnummer: 2013-027

Tid: 18/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 280 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie, Aarhus Universitet

Verden så chokeret til i 1991, da Jugoslaviens sammenbrud lynhurtigt udviklede sig til blodig krig. Balkan-halvøen har i høj grad præget Europa i det 20. århundrede – ikke mindst i 1990'erne med Sovjetunionens sammenbrud og krigen i Jugoslavien. Med Jugoslaviens tidlige historie som forklarende bagtæppe sætter forelæsningsne fokus på Jugoslaviens sammenbrud og krigen, der splittede byer og familier over hele landet og ledte til koncentrationslejre og massakrer. Få indblik i, hvad der skete, da euforien efter Murens fald pludselig forvandlede til et mareridt med krigen i Jugoslavien, og i freden og retsopgøret, der fulgte. Hvordan kunne det gå så galt så hurtigt? Mange myter omgærdet krigen og bringes i spil af opportunistiske politikere. Også derfor er det vigtigt at forstå begivenhederne – som en advarsel om, hvad der kan ske, når populisme og nationalisme får frit spil. Balkanekspert Christian Axboe Nielsen har skrevet bogen 'Vi troede ikke, det kunne ske her. Jugoslaviens sammenbrud 1991-1999' (Kristeligt Dagblads Forlag), som danner grundlag for undervisningen.

Byvandring: På vandring gennem Hernings historie

Holdnummer: 2013-028

Tid: 23/4, 4 torsdage, kl. 16.30-18.00

Pris: 480 kr., studerende 260 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Se mødesteder nedenfor

Mød fortiden der, hvor den fandt sted, når eksperter fra Midtjyllands Museum tager dig med på en tur gennem Hernings og dens oplands historie. Vi starter, før Herning blev til, med en arkæologisk cykeltur og følger byens og oplandets udvikling fra hedebynder til det område, vi kender i dag. På turene skal vi bl.a. gennem middelalderlandsbyer og forbi jernaldergravpladser. Vi skal høre, hvordan Herning opstod, fordi den jyske hede blev opdyrket, og et tinghus blev anlagt, og vi skal blive klogere på, hvordan hedebyndernes husflidsproduktion af strømper udviklede sig til en hel tekstilindustri, som senere blev definerende for det moderne Herning som Danmarks tekstilmekka. Og så skal vi besøge Birk, hvor kunst og arkitektur har gjort industriområdet farvestrålende og spektakulært. Obs. Vær opmærksom på, at første undervisningsgang er en cykeltur, og at man selv skal medbringe cykel.

23/04: Arkæologisk cykeltur gennem Birk, Hammerum og Gjellerup. Martin Winther Olesen, museumsinspektør, Museum Midtjylland

Mødested: Elia, Birk Centerpark 15

30/04: Hernings fødsel. Jesper Meyer Christensen, samlingschef og museumsinspektør, Museum Midtjylland
Mødested: Foran Herning Bibliotek, Østergade 8

07/05: Det moderne Herning. Kristine Holm-Jensen, museumsinspektør,, Museum Midtjylland
Mødested: Hakkelsesskærreriet, i gården bag Dalgasgade 45

14/05: Birk – kunst, arkitektur og industri smelter sammen. Jesper Meyer Christensen, samlingschef og museumsinspektør, Museum Midtjylland
Mødested: Herning Højskole, Højskolevej 11

Kunst, litteratur og musik

Få overblik over kunst- og arkitekturhistoriens stilretninger eller zoom ind på de kreative hjerner bag. Oplev mesterværker, som indeholder universelle budskaber, der berører beskuerne på tværs af tid og sted.

Lær at se på kunst

Holdnummer: 1923-192

Tid: 30/10, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Anne Sofie Ejersbo, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan kan forskellige former for billedkunst opleves? Hvordan sætter man ord på sine indtryk? Er kunsten åben for enhver fortolkning? Eller har kunsten en morale, funktion eller et budskab? Over tre aftener undersøger vi, hvad kunsten vil. Omdrejningspunktet er de forskellige kunsthistoriske perioder og kunstneres udtryksformer og stilarter. Forelæsningerne stiller skarpt på farver, former, motiver og materialer og gennemgår nogle af de forskellige idealer og holdninger, der har været med til at forme kunstens udtryksformer, motiver og fortællinger. Desuden præsenteres nogle af de symboler og referencer, der ligger i kunsten. Få værktøjer til at knække kunstens kode.

Bob Dylan – Manden, tiden og værket

Holdnummer: 1923-136

Tid: 9/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 380 kr., studerende 210 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

I sommeren 2019 giver Bob Dylan endnu en gang en stribe koncerter i Europa. Koncerter der bare forlænger den 'never-ending' tour, han har været på i årevis. Det giver anledning til refleksion over manden, tiden og værket. Vi kender ham for den originale og epokegørende musik fra 1960'erne især. I dag fremstår han mere ikonisk og henter samtidig cover-numre ind i sætlisten fra bl.a. Frank Sinatra. Vi må spørge os selv, om også Dylan er blevet finpudset af underholdningsindustrien, eller om han stadig står skarp og ustyrlig, som vi kender ham? Er den revolutionære Bob blevet til crooneren Bob? Det vil en række Dylan-ekspertes give deres bud på. De følges op af en minikoncert med Dylans sange på dansk. Dagen rundes af med deltagerens egen refleksion.

10.00: Værket – manden og musikken.

Michael Krosgaard, Dylan-ekspert, forfatter, professor i idrætstraumatologi og artroskopi, Bispebjerg Hospital/Københavns Universitet

11.45: Frokostpause

12.15: Dylans tre bedste numre. Asger Schnack, forfatter og Dylan-ekspert

14.00: Dylan og Danmark. Johannes Andersen, musiker, lektor i politik og administration, Aalborg Universitet

14.45: Minikoncert – Dylan på dansk. Johannes Andersen, musiker, lektor i politik og administration, Aalborg Universitet og Ole B. Jensen, musiker, professor i arkitektur og medieteknologi, Aalborg Universitet

15.45: Afrunding

Kunst i verdensklasse

Holdnummer: 1923-191

Tid: 4/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 280 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Tilde Mønsted, cand.mag. i kunsthistorie

Kunsthistorien byder på mange fantastiske værker, og alligevel dukker nogle oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er en klasse for sig! Hvad er det ved Mona Lisas smil, Michelangelos detalje med Guds hånd, der møder Adams, og Edvard Munchs udtryksfulde 'Skrik', der gør disse værker så ikoniske? Denne aften kigger vi nogle af kunsthistoriens mesterværker efter i sømmene og ser nærmere på en række af de værker, der gennem historien har været med til at trække kunsten i nye retninger. Hvordan kan et urinal, kantede og forvrængede kroppe, vilde drypmalerier og Marilyn Monroes portræt i massevis være betydningsfulde for kunstens udvikling? Og hvilke nyere værker kandididerer til titlen som mesterværk? Tilbring en aften i selskab med kunst i verdensklasse.

Kunst og arkitektur langs pilgrimsvejen fra Le Puy i Auvergne til Santiago de Compostela i Galicien

Holdnummer: 2013-049

Tid: 22/2, 1 lørdag, kl. 10.00-13.00

Pris: 220 kr., studerende 135 kr.

Sted: AU Herning, lokale oplyses på stedet, Birk Centerpark 15

Underviser: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

I det 11. århundrede, da der for alvor kom gang i de kristnes tilbageerobring af Spanien fra maurerne, blomstrede valfarterne til apostlen Jakob den Ældres grav i Galicien voldsomt op. Fra snart sagt alle egne af kristenheden valfartede tusinder af mennesker til det, der før Amerikas opdagelse var det alleryderste af den kendte verden. Denne dag fortæles om baggrunden for valfarterne, og der vises eksempler på den middelalderlige arkitektur og billedkunst, der stadig kan ses langs vejene til "Jakobsland". Fra 22. maj til 1. april 2020 er der mulighed for at deltage i en rejse fra Le Puy til Santiago de Compostela med Hans Jørgen Frederiksen og Eirby Historiske Rejsemål.

Følg med
på Facebook
[facebook.com/
fuherning](https://facebook.com/fuherning)

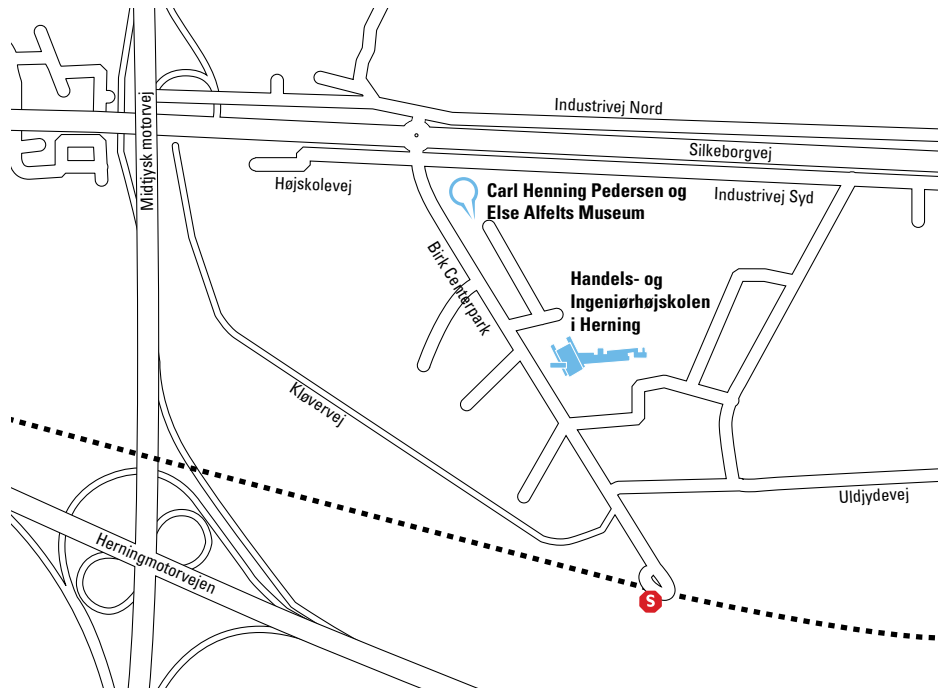
Praktiske *oplysninger*

Programråd for Folkeuniversitetet

Programrådet for Folkeuniversitetet består af styrelsens medlemmer, forskere og fagpersoner primært fra Aarhus Universitet og fra Aarhus' kulturinstitutioner. For Folkeuniversitetet i Herning er der desuden et Herning-programråd, som ses herunder.

Programrådet i Herning

Iben Østerbye, formidlingschef på biblioteket i Herning (formand) / John Hansen, innovationskonsulent, AU Herning / Søren Brøndum, rektor på Herning Gymnasium / Kristine Holm-Jensen, museumsinspektør Museum Midtjylland / Rikke Ramm Eberlein, daglig leder for Den Jyske Sangskole / Marie Kruse Larsen, program- og kommunikationschef og Sten Tiedemann, rektor på Folkeuniversitetet i Aarhus, Emdrup og Herning.

Folkeuniversitetets sekretariat

Rektor Sten Tiedemann / program- og kommunikationschef Marie Kruse Larsen / redaktør Louise Højbjerg Jacobsen / redaktør Anne Marie Støvring Sørensen (barsel) / redaktør Mette Grønberg Poulsen / redaktør Joakim Quorp Matthiesen / redaktør Lærke Sofie Glerup Hansen / redaktør Anne Engedal / redaktør Kasper Dam Nielsen / grafiker Lotte Vestergård Melsen / programmedarbejdere: Julie Harboe / Sebastian Aaskov Jakobsen / Mette Bentzen / Mathilde Bach / festivalchef Hanne Lundgren Nielsen / programansvarlig for festival Noa Kjærsgaard Hansen / projektleder for Hearts & Minds Johanne Greibe Andersen / økonomi- og administrationschef Randi Dahlin / assistent Martin Kristiansen / receptionist Tinna Louise Hansen.

Sekretariatet

Folkeuniversitetet, lok. 05.182
Inge Lehmanns Gade 10, 5. sal
8000 Aarhus C
www.fuau.dk
8843 8000

Åbningstider

Mandag-fredag kl. 10.00-15.00.

Undervisningssted

Aarhus Universitet
Herning, Birk Centerpark 15
7400 Herning

Tilmelding

Tilmeld dig på hjemmesiden fuau.dk, og betal med Dankort, Visa-Dankort eller Visa Electron. Firmabetaling på EAN eller faktura.

Studierabat

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer ved tilmelding. Husk studiekort første undervisningsgang.

Forbehold

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato og tidspunkt. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen.

Afmelding

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 120 kr. Afmelding skal ske senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser og ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

Fotos og illustrationer

Fotos af forskere: montgomery.dk. Layout og grafik: Oddfischlein.

Bøger, noter og slides

Til forløb, hvor bøger er inkluderet, udleveres bogen første undervisningsgang af Folkeuniversitetets medarbejdere. Der lukkes for bogkøb 14 dage før undervisningsstart af hensyn til leveringstid. Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.